

Sammanställning från gruppdiskussioner vid arbetspass 2 från 29 mars, 31 mars och 12 april 2021

Vilka utmaningar och förbättringsområden ser ni ert arbete med färdighet & förmåga? Vilka mål speglar dessa? Välj högst 3 mål/delar av mål

Ledningsnivå 29 mars

Övergripande synpunkter

- Jättebra att man har valt en tematisk utvärdering, men situationen är fortfarande väldigt pressad och vad är det egentligen vi utvärderar när utvärderingen görs i denna pressade situation.
- En del av utvärderingen måste handla om förutsättningarna för att uppnå examensmålen – helt centralt
- Goda exempel är viktigt – det kan hjälpa oss alla framåt!

Frågor kopplade till förutsättningarna

- *Optimera plats* för studenterna med avseende på var man är i sin utbildning (progression).
- Bra dialog med vårdverksamheterna
- *Handledarkompetens* saknas eller är bristfällig – just nu har man svårt att få möjligheter att gå utbildning (man får inte ledigt)
 - Kompetens att bedöma och att förstå lärandemål – Handledarutbildning helt centralt
- Hur kan vi *kvalitetssäkra VFU platserna*
- *Kommunal VFU* – ligger ”steget efter”
- Få till en *bra brygga mellan akademi och vårdverksamheter* – vikten av adjungeringar och förenade tjänster. Hur ska vi få disputerade individer att stanna kvar i vården
- *Meritvärdering av att delta i pedagogiskt arbete* – den stora vikten även för sjuksköterskor som arbetar kliniskt

Specifika lärandemål som är särskilt utmanande

- Förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper
- Förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information.....

Ledningsnivå 29 mars

Modell för hur examensmålen som går i varandra kan sorteras in under tre övergripande mål.

Förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, ge vård och behandling

- *Läkemedelshantering*
- *Hälsofrämjande och förebyggande arbete*
- *Förmåga att informera och undervisa olika grupper, genomföra handledande uppgifter*

Förmåga att kritiskt granska, bedöma, använda relevant information, diskutera nya fakta, företeelser o frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket o verksamheten

- *Förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring*
- *Förmåga att informera och undervisa olika grupper, genomföra handledande uppgifter*

Förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper

- *Förmåga att informera och undervisa olika grupper, genomföra handledande uppgifter*

Ledningsnivå 31 mars

Diskussioner utifrån målet: - visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten

- Hur skapar vi ett kritiskt förhållningssätt hos sjuksköterskestudenter som digitala konsumenter: - nästan all kunskap söks via webben; kan vi lita på att informationen bygger på vetenskaplig grund och evidens? Hur följer vi upp examensmålet?

Diskussioner utifrån målet: - visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper

- Genom moment och simuleringar i kliniska lärande- eller träningscenter på campus kan studenterna övas i färdigheterna men endast i VFU har studenterna möjligheter att möta patienter och andra yrkeskategorier i skarpt läge för att uppnå examensmålet. Hur kan vi konkretisera målet i vårdverksamheterna? Hur kan vi examinera målet i VFU?

Diskussioner utifrån målet: - visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa

- Dokumentationsproblem kan finnas i form av att studenter kan ha språksvårigheter eller andra svårigheter i kommunikation och dokumentation. Problem kan också bestå i att studenter kan behöva hantera flera olika dokumentationssystem beroende på vilka som används på lärosätet och i olika vårdverksamheter. Dessutom har studenter ofta inte möjlighet att logga in i verksamhetens system, utan måste dokumentera via handledare. Hur görs systemen tillgängliga för studenterna så att de kan nå examensmålet? Vilken beredskap har vi för att möta förändringar i vårdverksamheten såsom nya sätt att organisera vården och inte minst den ökande digitaliseringen?

Ledningsnivå 31 mars

1. Förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelse och

frågeställningar utifrån individers/gruppers behov: VFU-placeringar kan påverka, det är viktigt att de får se olika situationer och inte bara blir så smala. KTC mm kan användas mer

2. Förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkra: att studenterna själva ska kunna jobba med evidens och utvecklingsarbeten

3. Att kritiskt granska, bedöma, använda relevant information, diskutera nya fakta, företeelse och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten: räcker inte med 1177 utan man måste kunna söka efter evidens.

Generella utmaningar/ förbättringsområden:

- Lektorsbrist en stor fråga, det behövs fler lektorer för att säkerställa kvalitet.
- Förenade tjänster också en utmaning och många ggr svårt att få till, tex kliniska lektor / adjunkter eller adjungerade adjunkter. Bra om de olika tjänsterna kunde ha en gemensam nationell definition.
- Handledarkompetenser och intresse för handledning i specialistvården men kanske i ännu större utsträckning i kommunerna då mkt av vården flyttas ut till kommuner. Många har inte huvudhandledare i kommunerna och hela den organisationen behöver bättre struktur.
- Utveckla simulering och praktiska prov som tillägg till VFU-placeringarna.
- Lärosäten kan i större grad samarbeta med fall mm.
- Nya handledningsmodeller som Peer Learning, studentsalar mm bör implementeras
- Akademiska miljöer i större utsträckning tex akademisk vårdcentral mm

Ledningsnivå 12 april

De nationella målen bör uppdateras

Problem – Brist på VFU platser och handledare med den kompetens som erfordras. Större problem pga pandemin, men denna problematik fanns även före Pandemin

Öka samarbetet med kommunerna, fler VFU platser behövs och kompetenta handledare i syfte att studenterna ska lära sig att arbeta i kontexten Nära vård – utmaning just nu

Ledningsnivå 12 april

- Tillgången på VFU-platser, hotet om förkortad VFU (framförallt under pandemin men även innan). Svårt för både regioner och kommuner.
- Bristen på handledarkompetens, framförallt inom kommunen. Kvaliteten haltar mer i handledarkompetens i kommunen, för att få till ett samarbete där lärosätet erbjuder handledarutbildning.
- Avtal med kommuner – ses som en öppning när avtal väl finns, man kan ställa krav på bland annat handledarkompetens.
- Svårt att hålla samman dialog med kommuner
- De regionala vårdkompetensråden behövs för att få en sammanhållen dialog.
- Svårare att få en sammanhållen dialog med kommunerna
- Bedömningskriterier, vad de baserar sig på, ASCE? Baserar sig på examensmålen, formuläret grundar sig på 23 punkter. Hur säkerställer vi att bedömningen blir rättssäker?
- Hur arbetar lärosätena med professionellt förhållningssätt och professionellt bemötande till patienter, medstudenter och i framtiden blivande kollegor?

Programnivå 31 mars

Examensmål 1

Med tanke på tillgång på handledare med HL-utbildning.

De dolda omvårdnadsbehoven – inte bara de synliga behoven. Tillgång till information, det är inte alltid att studenterna har tillgång till den informationen.

Dokumentationssystem - trots att lärosäten lär ut omvårdnadsdokumentation så används det inte så gyllene tillfälle att UKÄ följer upp detta.

Pandemin har påverkat den kommunala verksamheten.

Examensmål 7

Sätta sig in i författningarna.

Delegeringar – hur kan vi säkra att det sker enligt författningarna.

Svensk sjuksköterskeförenings debattartikel i Dagens Medicin – påvisar bristande kunskaper i lagar och författningar.

Bryggan över till verksamheterna – tillämpbarheten i verksamheterna.

Hur når vi en högskolenivå att ute i verksamheten bland handledaren har rätt kompetens.

En utmaning – kunskap

Kommunikationen är viktig, inte bara att förstå utan att förmedla i dialog med patient, närstående och annan personal.

Ett stort ansvar på HL ute i verksamheterna.

Examensmål 9

Här behövs akademiska kunskaper

En utmaning att sjuksköterskor inte följer med i aktuell forskning.

Viktigt med handledarutbildning. Gå med undersköterskor, problemet med att man då inte får rätt kompetens. Den akademiska kompetensen behövs även i VFU.

Bedömningsformulär – AssCe- formuläret används på alla dessa fyralärosäten, men svårt att täcka i de kortare VFU-kurserna.

Språket är svårt, hur kan vi hjälpa studenter med språksvårigheter eftersom det får konsekvenser för kommunikationen med patienter, närstående och i teamet. Vi behöver bedömningskriterier.

Kommunikationsdelen i AssCe – strikta i formuläret med den delen för att fånga upp detta.

Programnivå 31 mars

Förmåga att muntligt o skriftligt för och diskutera åtgärder behandlingsresultat med berörda parter, dokumentera i enlighet med relevanta författningar

- Språket är en utmaning (skriftligt och muntligt).
- Dokumentera i en journal så det är en patientsäkert.
- Spärrkurser

Svårt att säkerställa examinationer

- Lärosätena i händerna på handledare. Svårt med kontinuitet med handledare många byten innebär fragmentiserad bild.
- Tillgång till vfu-platser med god kvalitet . Skrivit in i avtalet att handledare ska ha handledarutbildning och 2års yrkeserfarenhet.
- Forsknings och utbildningsklinik. Hälsomottagning finns på campus T4 sköter hälsomottagningen men alla studenter är kopplade till kliniken (bltr,mm)
- Studenter från senare del får öva att handleda yngre studenter (BHT) T6 får handleda yngre studenter tex Bltr, förflyttningar
- Handledare kompetens och yrkeserfarenhet (nya ssk som handleder kan vara problematiskt och utmanande) Tex svårt att underkänna

Förmåga att informera och undervisa olika grupper, genomföra handledande uppgifter.

- Studentdriven klinik. Nytt lärandemål examinerar att undervisa varandra
- Simulerings och KTC
- Grundplåt i vfu placering med verksamheten Peer learning studenter handledare i par avdelningar kan då ta dubbelt så många studenter. Lärosätet erbjuder kick-off som en utbildningsdag om vad innebär peer learning. Tex nyttjas veckans sju dagar (studenter kan gå 2 helger av fem). Ofta huvudhandledare som handleder.
- Vfu samordnare ger samverkan bra med region och kommun
- Kliniska adjunkter (som håller i tex sina 4 avdelningar) och kliniska lektorer som håller i kvalitetsarbete och utveckling.

Programnivå 12 april

Förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, ge vård och behandling

- Tillgänglighet till VFU platser där det är möjligt att nå målpuppfyllelse
- Ofta diskussion om kvantitet istället för kvalitet
- Handledarkompetens – oerfarna handledare/ en utmaning att handleda studenter att bli självständiga
- Behov av ökad/förbättrad samverkan mellan vård/lärosäte/på olika nivåer

Förmåga att informera och undervisa olika grupper, genomföra handledande uppgifter

- Ambition att handleda yngre studenter
- Kurs i handledning
- Dubbla studentgrupper i verksamheten

Förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring

- Studenter kommer till verksamhet där egna "rutiner" finns utifrån beroendeställning
- Syns detta för studenterna under VFU?

Regional/kommunal samarbetspartner 31 mars

Förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, ge vård och behandling.

Här diskuterade vi runt våra ökade intag på ssk-programmet och fler studenter som söker har stora svårigheter att klara utmaningar som krävs för att klara målen för studier på högskolenivå. Studenterna klarar sig inte genom hela utbildning utan det blir flera avhopp. Detta generar också att verksamheten får fler studenter att handleda och med stora svårigheter vilket ställer stora krav på handledning.

Förmåga att hantera läkemedel.

Där togs fram att flera studenter har svårt att förstå detta med effekt och biverkningar. Strukturerade läraaktivitet var en god erfarenhet som Kristianstad/ Hässleholm

Regional/kommunal samarbetspartner 31 mars

Största utmaningen för studenter i termin 6 som inte klarar målen är att få ihop helheten.

Identifierade mål:

Förmåga att självständigt i och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov, upprätta plan, ge vård och behandling.

Handledarna måste vara medvetna om vad VFU innebär. Redskap för detta är ett dokument från Högskolan i Borås som kallas för progressionstegen. En välfungerande handledarorganisation är också viktigt. Nya handledare behöver introduceras i ett handledarsätt där studenten får utrymme att agera utan att patientsäkerheten äventyras. Huvudhandledaren har en viktig funktion i att introducera och pedagogiskt stödja studenthandledare särskilt nya. Viktigt att studenten utmanas i lagom tack på varje VFU så de kommer till självständighet vid examen.

Lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper

Ett välfungerande teamarbete kan göra det svårt för studenten att identifiera sin professions gränser. Här har handledaren en viktig roll att tillsammans med studenten reflektera och att vara förebild. Utmanande kan också vara gränslöst teamarbete där kanske några kompenseras för andra teammedlemmars brister. Det kan var olika kulturer mellan t ex ssk/läk eller ssk/usk på olika enheter och det är inte lätt för studenter att orientera sig i.

Metodförbättring, kvalitetssäkring.

Detta mål kan var svårt att få till i VFU. Detta pågår kanske i perioder och kanske inte alls samma tid som studenten är på VFU eller i studentens närhet. Studenten bör däremot uppmanas att kritiskt granska verksamheten och dela med sig av förslag på förbättringar, men man bör reflektera vad man gör med detta.

Regional/kommunal samarbetspartner 12 april

Många mål går in i varandra – vi har valt följande:

Förmåga att självständigt och i samverkan med patienter och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, ge vård och behandling

En del andra mål går in under detta – t ex förmågan att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser o frågeställningar utifrån individers och grupperns behov som vi lyfter i gruppen

Förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper

Vården bygger på teamsamverkan och behöver anpassas efter olika patienter och behov. En patientsäkerhetsfråga att se sina egna begränsningar och använda sig av rätt kompetens i vården av patienter/brukare

Förmåga att muntligt o skriftligt för och diskutera åtgärder, behandlingsresultat med berörda parter.

Måste vara intresserad av sina behandlingsresultat – driver vården framåt. Se till att dokumentationen sker i adekvata system som också kan minska administration och skapa tid för patienter

Regional/kommunal samarbetspartner 12 april

Inledande diskussion om rådande svårigheter kring ökat antal studerande, färre vårdplatser i slutenvården etc. Samma problem nationellt. I Skåne ökar man kommunal VFU för att rikta in utbildningen tydligare mot nära vård.

Förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer...

Förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera...

Förmåga att informera och undervisa olika grupper

Här ser vi att ytterligare arbete med ett sådant här mål blir framåtblickande utifrån den rådande utmaningen att man generellt har brist på utbildade handledare och brist på tid för att utföra handledning.

Diskussion om utbildningsuppdragets otydlighet. Intressant arbete pågår för tydliggörande av detta från Västerbotten. Region Örebro arbetar också med utbildningsuppdraget. I Västerbotten tillverkas filmer för chefer om de olika rollerna inom utbildningsuppdraget.

Studenter 31 mars

- Kompetens hos handledaren. Problem med att SSK inte har tillräckligt erfaren för att vara handledare. Det behöver finnas krav för att få vara handledare. De vet ej vad målen innebär. Många handledare har inte ens handledarutbildning. Det brister då ssk kärnkompetenser i pedagogik.

- Ett problem är också att studenten ej får gå med sin handledare utan får gå med bemanningssköterskor. Handlaren kan inte se studentens utveckling under hela praktiktiden.

- **MÅL: Förmåga att informera och undervisa olika grupper, genomföra handledande uppgifter**

Här anser vi att det kan bli svårt att genomföra handledande uppgifter när vissa studenter inte blir handledda ordentligt pga att sjuksköterskor inte har en handledarutbildning eller brist på kompetens.

- Vissa SSK är inte uppdaterade i vården om det har arbetat några år vilket vi anser är ett måste när vi ska vara uppdaterade på vården.

- **MÅL: Förmåga att kritiskt granska, bedöma, använda relevant information, diskutera nya fakta, företeelser o frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket o verksamheten**

Här ser vi studenter att vissa handledare inte kan diskutera nya fakta som vi studenter måste vara uppdaterade om.

- Examensmålen delas ner till lärandemål. Men lärarna går inte alltid igenom syftet med lärandemålen mer än att de finns där för studenterna att läsa. Ett exempel är att en del inte förstår syftet med att skriva en C-uppsats. Hade lärarna gått igenom detta mer så hade kanske studenterna förstått syftet mer.

- **MÅL: Förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring**

Studenter 31 mars

- **Utmaningar:** Det kliniska praktiska behövs övas mer på och där läraren behöver handleda mer.
- **Förbättringsförslag:** Kontinuerlig feedback från läraren under det kliniska praktiska. Är eleven på rätt väg att klara momentet korrekt?
- **Förbättringsförslag** – filmer om praktiska moment. BTH har det och kan rekommendera det till HB och Mittuniversitetet.
- **Förbättringsförslag** – utbilda mer i lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper.

VFU är bra och lärorik – VFU verkar vara faktorn där allt faller på plats som eleven har lärt sig under tidens gång.

Studenter 12 april

Vilka utmaningar & förbättringsområden ser ni i ert arbete med färdighet och förmåga?

- Lite svårt med timing. Studenternas syn formad av pandemin.
- Tillgång till VFU plats
- Kvalité på handledningen.
- Kunskapen i handledaren att kunna handleda & examinera studenter. / frågan om denna är insatt i studentens arbete eller om de enbart godkänner utan fråga. / risk att godkänna studenter som inte borde godkännas.
- Ett bedömningsformulär som är bra för alla involverade i VFUn (BEVUT system bättre än AssCE)
- Frågan om pair-learning är bra i alla tillfällen. (Används kanske mer när det finns färre VFU-platser finns, men är handledaren kompetent inom det?)
- För lite simuleringar i utbildningarna. Bra för studenterna att träna på annorlunda situationer genom detta. (HRL, KTC, dockor, skådespeleri etc.)
- Frågan om kvalitetssäkring. / examinations & säkerhet. – Zoomövervakade tentamen något som diskuterats. Concensus har ställt sig kritiska på LiU. LU har haft det lite olika. SSK-programmen har börjat med kamera bakom studenterna. LTH har haft läkemedel digitalt. Men man märker att studenter som tidigare (med salstentamen) har haft problem plötsligt göra väldigt väl ifrån sig (med digital tentamen).

Vilka mål speglar dessa?

- **Förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, ge vård och behandling.** Allt mer har blivit mer medicinskt, men man har tappat omvårdnadsperspektivet. Sjuksköterskans roll mellan medicinsk kunnskap & omvårdnad av patienter, är en delad plats till skillnad från läkare och farmaceuter. Yrkesprofessionen är viktig och att lyfta och prata mera om detta.
- **Förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring** Kvalitetssäkringen – ska vara en hög prioritet på utbildningarna. Att studenterna också ska kunna sätta sig in och initiera

kvalitetsaspekter inom sina program, och att detta är färdigheter man ska ha med sig i sitt framtida arbetsliv.

- **Förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper** Mer IPL i utbildningen önskas på vissa lärosäten. LiU har mycket till skillnad från LU & LTU. Studenterna tycker det är väldigt givande att interagera med andra yrkesgrupper inom hälsoinriktade arbeten.

Studenter 12 april

Vilka mål är viktigast för att identifiera förbättringsområden och skapa erfarenhetsutbyte kring –

- Förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper.
- Förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete.
- Förmåga att självständig och i samverkan med patienten och närstående identifierar vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, ge vård och behandling.

Att tala med anhöriga går förlorad r/t pandemin.

Upplevelsen är att det saknas en samsyn mellan handledare och universitetet (kursmål)

IPL har gått förlorad.

PBL – finns en skillnad mellan de olika lärosätena.

Ta ansvar för sitt eget lärande gällande lärandemål. Hur mycket ansvar ligger hos universitetet resp. student.

Rätt förutsättningar på VFU krävs.